

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 806

van **JOS D'HAESE**

datum: 2 juni 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Klimaatdoelstellingen - Evolutie broeikasgasreductie

In 2023 bereikte de Vlaamse Regering een akkoord over de klimaatdoelstellingen in een vernieuwd Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP). Er werd overeengekomen dat Vlaanderen tegen het jaar 2030 40 procent minder CO₂ zou uitstoten ten opzichte van 2005. In het nieuwe VEKP staat 3,5 megaton CO₂ waar nog geen reductiemaatregelen voor gepland zouden zijn en dus de effectieve daling van de CO₂-emissies met 40% niet gehaald zal worden.

1. Graag de totale broeikasgasuitstoot in Vlaanderen voor de jaren 2005 tot en met 2022. Graag indien mogelijk ook een onderscheid van de uitstoot per sector (niet-ETS-industrie, ETS-industrie, transport, tertiaire verwarming, residentiële verwarming, landbouw, afval en andere). (ETS: emissions trading scheme)
2. Met hoeveel procent zijn de emissies uiteindelijk gedaald in 2022 t.o.v. 2005? Hoeveel Mton CO₂ bedroeg het (eventuele) tekort?
3. Hoeveel bedroeg de uitstoot van broeikasgasemissies in de niet-ETS voor 2022? Hoeveel procent reductie betekent die uitstoot ten opzichte van de uitstoot in 2005?
4. Graag een jaarlijkse inschatting van de emissiereductie die Vlaanderen zou moeten realiseren voor de periode tussen 2023 en 2030 om het doel van 40% minder CO₂-uitstoot ten opzichte van 2005 te halen.
5. Graag de evolutie voor het aandeel hernieuwbare energie in Vlaanderen van het totale energieverbruik voor de periode tussen 2005 en 2022. Graag met onderscheid in zonne-energie, windenergie en bio-energie.
6. Graag een jaarlijkse inschatting van de evolutie in het aandeel hernieuwbare energie dat Vlaanderen wil realiseren voor de periode tussen 2022 en 2030.
7. Graag een inschatting van de emissiereducties die de verschillende maatregelen in het VEKP 2023-2030 zullen teweegbrengen.
8. Volgens een artikel van de VRT, gepubliceerd op 12 mei 2023, zou die 3,5 megaton CO₂ waarvoor geen maatregelen getroffen zijn toch gedicht worden door de aankoop van emissierechten door de federale overheid.

Kan de minister bevestigen dat die emissierechten door de federale overheid zullen worden aangekocht? Wanneer zullen die emissierechten aangekocht worden en tegen welke prijs denkt de minister dat ze zullen worden aangekocht?

9. Hoeveel emissierechten zijn er de laatste tien jaar aangekocht door de Vlaamse overheid en hoeveel heeft dat elk jaar gekost?

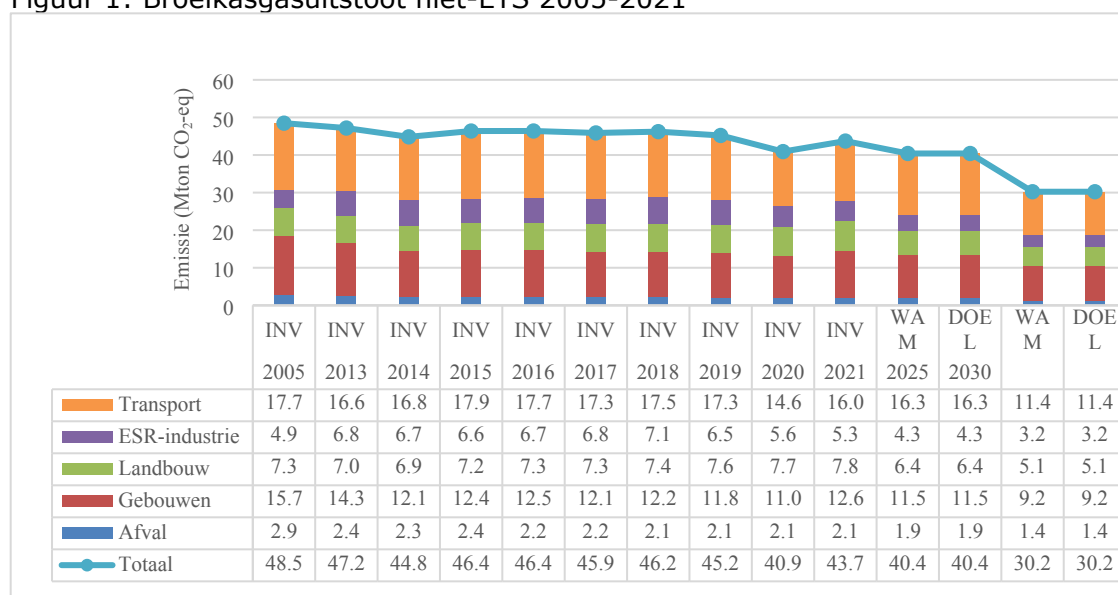
ANTWOORD

op vraag nr. 806 van 2 juni 2023

van **JOS D'HAESE**

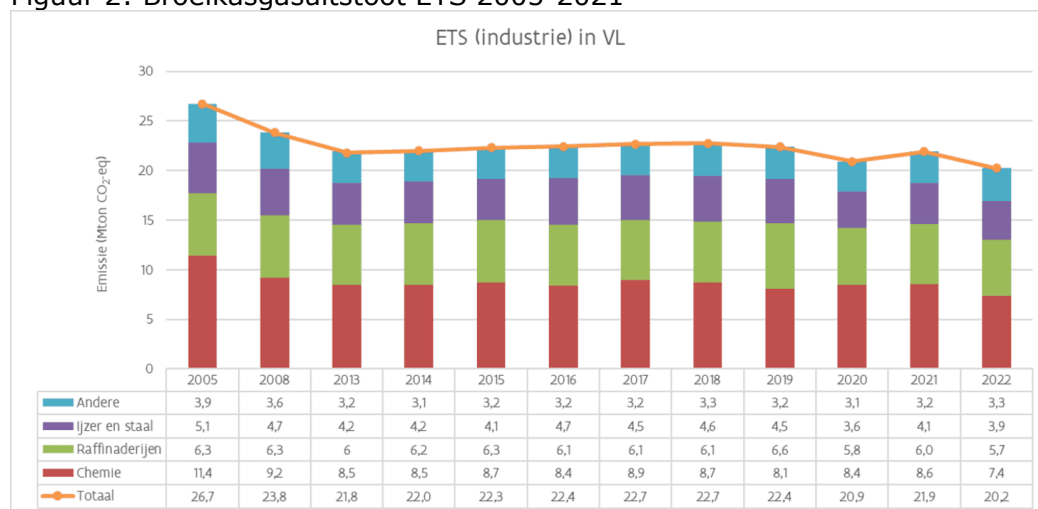
1. Er zijn nog geen emissiecijfers beschikbaar voor 2022. De laatst beschikbare cijfers zijn deze voor 2021, dewelke ook verwerkt zijn in het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP). De cijfers voor de periode 2005-2021 zijn opgenomen in figuur 1.

Figuur 1: Broeikasgasuitstoot niet-ETS 2005-2021

De cijfers voor de uitstoot die onder het Europees systeem van emissiehandel (EU-ETS) valt, zijn opgenomen in figuur 2 en ook terug te vinden in het laatst beschikbare voortgangsrapport dat is gepubliceerd op de website van het VEKA.

Figuur 2: Broeikasgasuitstoot ETS 2005-2021

2. Er zijn nog geen emissiecijfers beschikbaar voor 2022.

3. Er zijn nog geen emissiecijfers beschikbaar voor 2022.
4. Volgens het recent goedgekeurde VEKP zal de gemiddelde jaarlijkse te realiseren reductie ca. 1,5 Mton CO₂-eq bedragen.
5. De verschillende trajecten voor hernieuwbare energie zijn opgenomen als bijlage 1.
6. De verschillende trajecten voor hernieuwbare energie zijn opgenomen als bijlage 1.

In tegenstelling tot de vorige periode, is er voor de periode 2021-2030 geen bindende doelstelling voor individuele lidstaten wat betreft het aandeel hernieuwbare energie.

7. De opgenomen VEKP-maatregelen moeten in de periode 2021-2030 een emissiereductie van 13,2 Mton CO₂-eq opleveren (in 2030). In de monitoring van het VEKP is er geen één-op-één koppeling tussen BKG-reductie en VEKP-maatregelen, mede omdat dit niet altijd op te volgen is (*bv. maatregelen die elkaar versterken, overlappen, sommige maatregelen leveren geen directe BKG-emissie maar zijn wel een randvoorwaarde voor impact andere maatregel, etc.*). Daarom is er gekozen om te monitoren op geaggregeerd niveau: emissietrends, subsectoren en indicatoren.

In het nieuwe VEKP zijn er ook enkele bijkomende elementen opgenomen die een meer fijnmazige monitoring toelaten. Zo zijn er zowel per sector (*bv. landbouw*), als per emissiebron in die sector (*emissies t.g.v. mestopslag*) reductiedoelstellingen vastgelegd, en dit voor zowel 2030 als een tussentijdse mijlpaal in 2025. Verder werden ook een aantal kernindicatoren gedefinieerd, telkens met een streefcijfer in 2030. Deze laten toe om de achterliggende trends in een bepaalde (sub-)sector nauwkeurig te monitoren (*bv. evolutie aantal elektrische wagens*).

8. In het WAM-scenario worden lichte tekorten verwacht ten opzichte van het Vlaamse traject om tegen 2030 de broeikasgasemissies in de ESR-sectoren te reduceren met 40% ten opzichte van 2005. Gecumuleerd wordt dit tekort geraamd op 3,5 Mton CO₂-eq. Vlaanderen zal dit tekort ten opzichte van het traject naar -40% zelf aanzuiveren (zonder enige tussenkomst van de federale overheid) door beroep te doen op de zogenaamde 'ETS-flexibiliteit'. Dit is een specifieke vorm van flexibiliteit, voorbehouden voor lidstaten die geconfronteerd worden met een significant verschil tussen hun ESR-doelstelling voor 2030 en hun kostenefficiënt reductiepotentieel. Dit mechanisme laat toe om tijdens de periode 2021-2030 jaarlijks een hoeveelheid bijkomende emissieruimte te voorzien voor de ESR-sectoren, indien een equivalente hoeveelheid EU ETS-emissierechten minder geveild wordt.
9. In 2013 werd bijkomende emissieruimte aangekocht voor het overbruggen van de resterende reductie-inspanning in de niet-ETS-sectoren in de verbintenisperiode 2008-2012. Voor deze periode liet de Europese regelgeving nog toe om een beroep te doen op de internationale flexibiliteitsmechanismen, voorzien in het Protocol van Kyoto. Via een algemene offertevraag werd een volume van 5 miljoen extra Kyoto-eenheden aangekocht voor een totaalbedrag van 1.537.305 euro. Het gebruik van deze relatief goedkope vorm van flexibiliteit is momenteel niet meer toegestaan in de Europese regelgeving voor het aanzuiveren van tekorten in de periode 2021-2030.

BIJLAGE

- [Geraamde trajecten voor het sectorale aandeel hernieuwbare energie in het eindverbruik van energie \(2021-2030\) in de sectoren elektriciteit, verwarming en koeling, en vervoer \(in GWh\).](#)

- [Historische inventariscijfers voor het sectorale aandeel hernieuwbare energie in het eindverbruik van energie in de sectoren elektriciteit, verwarming en koeling, en vervoer \(in GWh\).](#)
- [Geraamde trajecten groene warmteproductie 2023-2030 \(in GWh\).](#)
- [Geraamde trajecten groene stroomproductie 2023-2030 \(in GWh\).](#)